

Originální nepasterované nealkoholické pivo Bernard Free

Nealkoholické pivo Bernard Free vyrábíme tradičním výrobním postupem z nejkvalitnějších surovin: ječného sladu z vlastní sladovny, nejlepších odrůd českého chmele a čisté pramenité vody z Českomoravské vysočiny. Tradičním výrobním postupem **bez pasterizace** neměníme původní chuť, vůni ani barvu piva a zachováváme všechny výživné a zdraví prospěšné látky v něm obsažené.

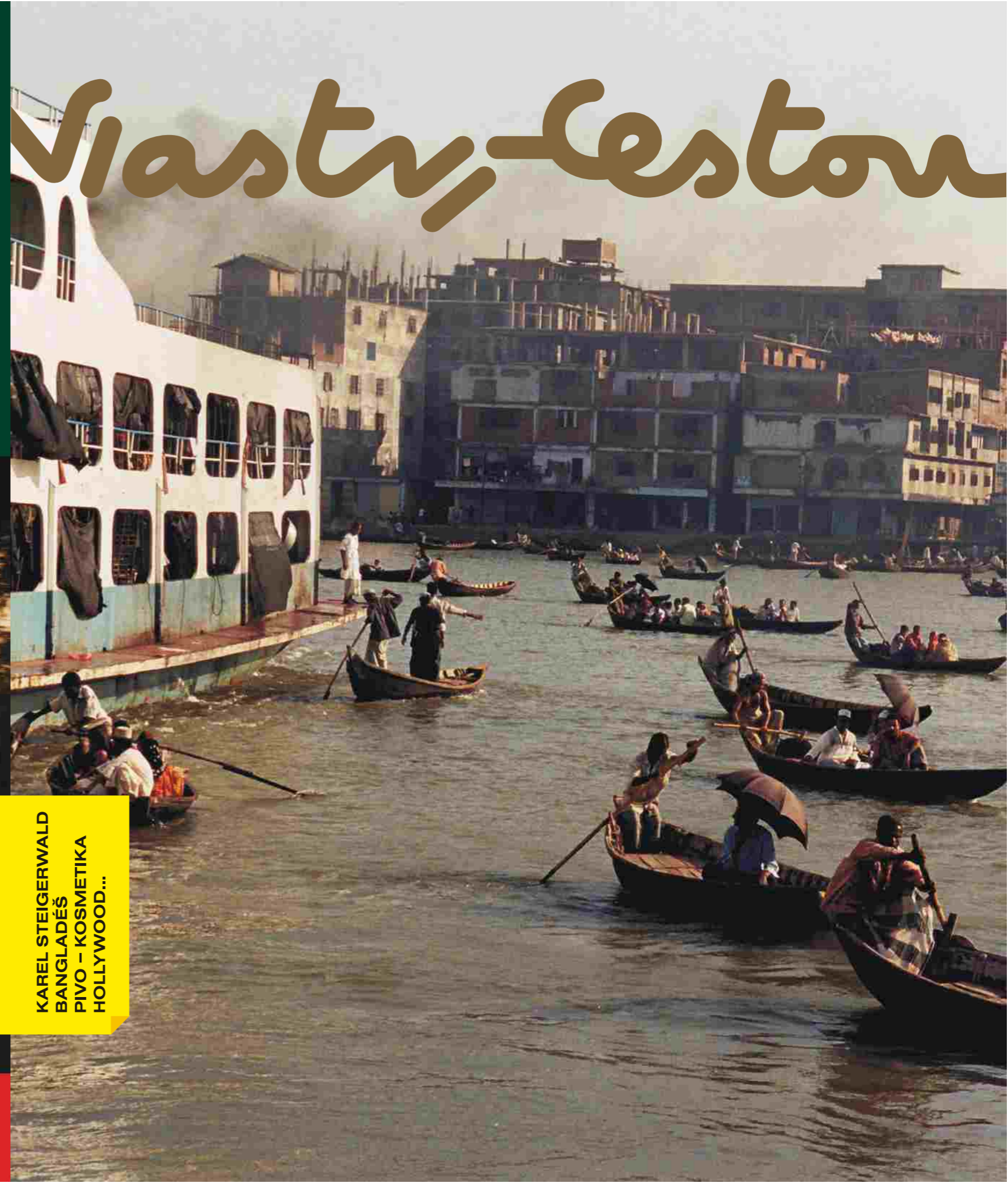
Bernard Free Vám dává svobodu

NEPASTEROVANÉ
NEALKOHOLICKÉ PIVO

DALŠÍ ČÍSLO V LEDNUI

KAREL STEIGERWALD
BANGLADĚŠ
PIVO – KOSMETIKA
HOLLYWOOD...

Vlasty, cestou

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

„Paní Müllerová, tak nám chtějí zdražit pivo,“ řekl by dobrý voják Švejk a několika pepnými výrazy by zhodnotil snahu Bruselu pečovat o naše blaho. Totiž bychom tolik nepopíjeli a neničili si zdraví. Tisíce skvěle placených byrokratů to s námi vůbec myslí dobře, ale původní myšlenka zakladatelů EU – vytvořit společný ekonomický prostor s volným pohybem pracovních sil, zboží a peněz, se kamsi vytratila. Zato však díky úředníkům jíme banány té jediné správné velikosti, místo rumu kupujeme nespisovný tuzemák a tak dál a tak dál. Unie ztrácí schopnost konkurence, volný pohyb pracovních sil je v nedohlednu, největší země si udělují výjimky z pravidel, které předtím samy vymyslely (schodek rozpočtů do 3 % HDP), vše je pokřiveno dotacemi, regulativy, kvótami a normativy. Nic z toho zřejmě Brusel nepálí. Zvýšení spotřební daně na pivo nevdání ani některým našim politikům sociálním inženýrům. Naopak, z naplněné státní kasy se to přece lépe rozdává, což mnohý volič jistě ve volbách ocenil. Že úlohou politiků není plnit státní kasu a kupovat si voličské hlasy, ale starat se o blaho všech občanů? Vždyť my se přece staráme, odpovídají. Jen svým věrným stoupencům na Ostravsku – ale i nám ostatním – jaksí zapomněli říct, že na dálnici už „nezbylo“.

„Držte se...“

komerční stránka

vlastní cestou 4/06

obsah

říjen – listopad – prosinec

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Petr Pravda
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
tisk
Tiskárna David, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.
www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > zábava > formulář, který vyplníte a odešlete). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164

fotografie na obálce > **Markéta Navrátilová**

04 _ Politika je práce nižšího řádu rozhovor s Karlem Steigerwaldem	32 _ Pivo – kosmetický prostředek pivo a zdraví
10 _ Čepovat pivo s láskou výsledky soutěže Bernard Top 100	34 _ Otevřela jsem další dvířka Emília Vášáryová na křižovatce
12 _ Extravagance a uměřenost lahůdka ze světa designu	35 _ Hollywood reportáž
15 _ Zločinné úklady ladiče pian povídka Borise Dočekala	38 _ Zichpil z historie města Humpolec
19 _ Sláva u Podzimků stalo se	
20 _ Bangladěš exkluzivní fotoreportáž	
26 _ „Americký sen“ po česku rozhovor s bratry Venkrbcovými	
29 _ Město má mít „genius loci“ pohled Jaroslava Dokoupila	
30 _ Bernard nám chutná... úspěch pivovaru	

Politika je práce nižšího řádu

> říká komentátor Karel Steigerwald

Vyváženost je umělý a alibistický pojem, pojem zbabělců. Člověk není vyvážený, je jednostranný, má svoje názory a ty šíří.

Asi málokdo si už ve škole přeje být dramatikem či komentátorem. Co jste si tenkrát přál?

Když mi bylo patnáct, byl jsem přesvědčený, že jednou dostanu Nobelovu cenu za fyziku. A myslel jsem si to dlouho. Až na fakultě elektrotechniky, kde jsem studoval asi tři roky, jsem o svou dětskou představu dost rychle přišel. Pochopil jsem, že nedostanu Nobelovu cenu, jak se mi u nás v Podkrkonoší zdálo, a hlavně – že nechci sedět v kanceláři v Tesle a vymýšlet zastaralé a nehezské výrobky tehdejšího československého průmyslu. Ještě důležitější roli v mém rozhodování hrála ale druhá, řekněme humanistická stránka mé bytosti, oscilující po celý můj život mezi publicistikou, psaním filmových scénářů, rozhlasových a ze všeho nejvíc divadelních her.

Jak se vítězství té humanistické stránky projeвило?

Nejdřív jsem se pokoušel studovat novinářství. Nepřijali mě, ale už během toho nepřijetí jsem byl rád, protože novinářská fakulta na mě zapůsobila dost odpudivě. Pak jsem se přihlásil na FAMU na scenáristiku a dramaturgii, aniž jsem tehdy věděl, co to znamená; vlastně to přesně nevím ani dnes. Kupodivu mě přijali. Bylo to pět nádherných liberálních let, která skončila v roce 1972. Vypadl

jsem z vysoké školy za pět minut dvanáct, myslím, že o rok později by mě normalizátoři, kteří vystřídali mé pedagogy, už nenechali dostudovat.

Když jste nastoupil do Filmového studia Barrandov, tak vás normalizace už musela dostihnout.

V té době na Barrandově zničili několik generací českých filmových tvůrců, takže byl takřka prázdný. Protože ten prázdný prostor potřebovali vyplnit, několik let brali kompletní ročníky FAMU. Říkal jsem si, že tam třeba najdu nějakou šanci uplatnit se, ale po poměrně trapném a nešťastném pokusu vytvořit filmový scénář, jsem zjistil, že to nepůjde. Ten film sice nebyl přímo politický, přesto byl dostatečně pitomý, abych se za něj styděl.

Nepropadal jste depresím v prostředí, kde se točily takzvané angažované filmy?

Byla to zahanbující existence, jak říká kolega Fleischer. Napsal jsem ještě jeden scénář, s nímž byly velké potíže. A tak jsem zrušil jakoukoliv aktivitu a asi čtyři roky jsem si na Barrandov v podstatě chodil jen pro plat. A protože jsem nic nedělal, neměl jsem žádné problémy. Pravděpodobně jsem tam mohl zůstat celé roky, ale připadal jsem si tak strašně, že jsem byl šťastný, když jsem odtud zdárně vypadl.

Měl jste tehdy kam?

Režisér Ivan Rajmont mě přesvědčil, že můžu pro ústecké Činoherní studio psát divadelní hry; předtím jsem o tom vůbec neuvažoval. Tvrdil, že budeme dělat, co chceme, protože v Ústí mu do toho nikdo nemluví – nedají se tam vydělat žádné peníze, a tak to ty normalizační vlky nezajímá. Uvěřil jsem mu a napsal hru, kterou okamžitě zakázali. Ale tu druhou – Dobové tance – překvapivě povolili. Rajmont vymyslel bezvadnou fintu. Na takzvané schvalovací představení pozval své známé z jedné továrny. Ti kluci byli cosi jako brigáda socialistické práce. Smáli se, tleskali a pak představení chválili jako vynikající legraci. Komise byla trochu v rozpacích – ale viděla, že dělníkům se hra líbí, a tak ji schválila. Taky trošku nepochopila, o čem se vlastně hraje.

V souvislosti s vaším jménem asi nejen mě napadne Divadlo Na zábradlí. Proč jste tam zůstal jen několik let?

Na Zábradlí jsem působil od roku 1988. Tehdejší ředitel Vodička chtěl uvést některou z mých nepovolených her už v r. 1986. Řekl jsem – to vám zakážou. Odpověděl – nezakážou. A zakázali. Tatarská pout nakonec měla premiéru až o dva roky později, kdy ji soudruzi vyděšení a popletení Gorbačovem konečně

povolili. V době, kdy jsem do divadla přišel, se podařilo prosadit návrat režiséra Jana Grossmana. Po listopadovém převratu však do některých herců vstoupil fantom revoluce, postavili se proti v té době nejlepšímu režisérovi a po velké mediální kampani demonstrativně odešli. Já chtěl taky odejít, protože mojí ctižádostí nebylo řídit divadlo nebo být dramaturgem. Ale když mě Jan Grossman požádal, abych zůstal jako šéf činohry, vzhledem k té předchozí aféře jsem to neuměl a ani nemohl odmítnout. A najednou jsem hrál roli, kterou jsem v životě hrát nechtěl, nemám ani ty nejmenší vůdcovské touhy. Po dvou letech Jan Grossman zemřel – a já ze Zábradlí odešel.

Nebyl to příliš velký skok z divadla do novin?

Ani ne, rozpomněl jsem se na své mládí, kdy jsem psával do Mladého světa nebo Literárních novin. A taky to nepřišlo najednou, nějaký čas jsem byl na volné noze, ale čím dál víc mě lákalo pracovat přímo v novinách. Začínal jsem v Lidových novinách a už osm let jsem komentátorem Mladé fronty Dnes.

Po roce 1989 se mnozí umělci vrhli do politiky, vás to nelákalo?

Psaní divadelních her mě natolik baví, že práce nižšího řádu, což myslím politika je, mě opravdu nikdy nelákala. Nemám na ni ani povahu, ani dostatečnou míru zjednodušení i smyslu pro konsens; to všechno musí politik mít. Povahou jsem konfliktní člověk a takový v politice nemá co dělat, protože vyvolává v lidech vášně. Ničemu bych neprospěl. Hned po listopadu jsem jednou z legrace navrhl Jiřímu Dienstbierovi, aby mě jmenoval velvyslancem. Upadl do rozpaků, ale já mu řekl, že bych byl velvyslancem v zemi, se kterou chceme ihned přerušit diplomatické styky. Že bych toho docílil během čtrnácti dnů a pak by mě mohl zase odvolal.

Tak pojďme raději k novinářině.

O zpravodajství se říká, že má být objektivní, takzvaně vyvážené... mimochodem, co si

myslíte o termínu vyvážený?

Připadá mi trochu směšný. Je to umělý a alibistický pojem, pojem zbabělců. Člověk není vyvážený, je jednostranný, má svoje názory a ty šíří. Zpravodajství má být otevřené, přinášet informace, fakta, ale ani v něm nelze být vyvážený. Každý člověk si všímá jiných stránek událostí, nikdo je nevidí stejně. Já považuji za důležité, aby média byla svobodná. Aby měla svobodu jednostrannosti, protože jich je dost, aby se celkový obraz, který podávají, blížil jakési objektivitě. Ferlinghetti říkal, jen mrtví se neangažují, já říkám, nikdo živý není objektivní. Mě nezajímá objektivita, nýbrž svoboda. Říkej, co chceš, uvidíš, kdo tě uslyší.

Na rozdíl od zpravodaje komentátor otevřeně prezentuje své osobní názory, ale neměl by se přece jen snažit také o jiný než jen svůj vlastní pohled?

Každý komentátor si obvykle myslí, že jeho názor je objektivní, pravdivý a správný. Kdyby si to nemyslel, kdyby dával do novin něco, o čem by věděl, že je to zaujaté a jednostranné, byl by podvodník. Já ale nevěřím, že někdo je objektivní, to je fráze. Každý člověk má nějaký názor, je nějak utvářenou osobností a podle mě je hrozně důležité, aby se každá osobnost projevovala co nejsvobodněji. Můžeme s ní nesouhlasit,

ale nemůžeme jí říkat – toto nesmíš.

Kardinál Vlk nemůže říkat Madonně, že nemá zapalovat kříže, stejně jako soud mi nemůže zakazovat číst Mein Kampf. Já ho chci číst a nepotřebuju k tomu žádné kecy nějakého interpreta. Svůj názor si udělám sám.

Vy jistě, ale nepotřebuje řekněme jednodušší člověk nějaký komentář?

Tenhle argument je naprosto lichý, pokud někdo propadne Hitlerově ideologii, nepomůže žádné vysvětlování univerzitního profesora, že je špatná. Naopak ho to ve víře v tuhle ideologii utvrdí. Každý zákaz uškodí svobodné tvorbě názoru a svobodné veřejné diskusi, kterou považuji za nejdůležitější. Já myslím, že všechny názory musí mít svobodu a ty špatné mají ve veřejné diskusi, v soutěži podlehnout. Budou-li veřejnosti prezentovány jen názory správné a ty špatné se diskuse nezúčastní, musí je nějaký úřad třídit. Ale pokud je regulace veřejné svobodné diskuse opravdu hluboká a upřímná a vyhánění špatných názorů důsledné, na konci stojí totalitní myšlení plné nesprávných názorů. Regulaci totiž nakonec podlehnou dobré názory a špatné ji přežijí.

Jestliže se zmýlí zpravodaj, měla by následovat oprava nebo i omluva.

Karel Steigerwald v září 2006

Co s omylem komentátora?

Komentátor se mění a vyvíjí jako všechno. Není tlampač, který dvacet let opakuje jednu pravdu. Jistěže se jeho názory tříbí, mění, možná i zhoršují. Známe případy komentátorů, kteří se vyvinuli ve svůj pravý opak. Je na veřejnosti, aby si řekla – ten člověk se vyvíjí odněkud někam. Anebo – je to chameleon, mění názory podle politického povětří.

Nesnaží se vás politici nějakým způsobem ovlivnit, nejen zastrašit, ale třeba i vlichotit se, abyste na ně nebyl tak ostrý?

Tlak ani snahu vlichotit se jsem nikdy nepocítil. Možná jsem málo pozorný, že jsem si toho nevšiml, ale spíš si myslím, že žádné tlaky nebyly. Já se s politiky moc nestýkám, leda společensky. Nepotřebuji se s nimi bavit o jejich intimních či tajných názorech, zajímám se o to, co dělají veřejně, co může vidět každý. Používám jenom otevřené zdroje. Někteří komentátoři se tváří, že jim *něco* řekl Topolánek nebo že dostali od Paroubka *informaci*, kterou jiní nemají, ale já to nepotřebuji. Paroubek nakonec všechno řekne sám a Topolánek taky. Navíc cena postranních informací většinou není valná, protože politik samozřejmě taky klame, říká jen to, co potřebuje dostat dál.

Vraťme se k divadlu. Jak vnímáte situaci, že o kultuře už nerozhodují straničtí tajemníci, ale spíš peníze?

To je dobře.

Někteří umělci ovšem nařikají, protože tajemník se někdy dal ošálit, ale bez peněz...

Oni si představují, že by to mělo být stejné jako dřív, akorát ti tajemníci by měli být hodní. Dávat peníze a víc se do toho neplést. Tajemníkům na penězích nezáleželo, natiskli si jich, kolik potřebovali, a rozdávali je skutečně velkoryse. Jenže jim záleželo na tom, co lidi dělají, a důrazně se jim do toho pletli a ničili všechno, co podle nich bylo špatné. Velkofilm bez peněz nenatočíte, ale dají se dělat věci, na které jich zase tolik nepotřebujete. S partou divadelníků jsme vytvořili hodně kontroverzní a řekněme výstřední hru nazvanou Horáková × Gottwald. Napsali jsme ji do zdevastované továrny, protože továrna je katedrála komunismu, k ní se komunisté modlili, byla Mekkou jejich ideologie.

Neříkejte, že to šlo bez financí.

Tu hru jsme dali dohromady za hrozně málo peněz, protože jsme žádné neměli, žádnou státní dotaci. Skromnými

prostředky nám pomohlo několik kamarádů a fandů. Udělali jsme to všichni skoro bez honoráře, ale továrnu jsme bohužel měli půjčenou jen na krátkou dobu, takže jsme měli pouze premiéru a šest repríz. I bez peněz na reklamu bylo vyprodáno. S majitelem, mimochodem velmi osvíceným, máme dohodu, že se k představení na konci této sezony opět vrátíme.

Američtí žurnalisté měli sen napsat velký román. Byli mladší, žili jinde, ale přece jen – nemáte touhu napsat velkou divadelní hru? Nebo si myslíte, že už jste ji napsal?

Napsal jsem hodně divadelních her a jistě ještě napíšu další. Myslím, že právě hra o Horákové a Gottwaldovi je jedna z mých velkých her. Přesněji, je stejně velká jako ty předešlé. Všechny jsou velké. Malou hru bych snad ani nepsal. Chtěl jsem tu poslední napsat jako kabaret, abychom nebyli nudně plačtiví a právě v revuálnosti, v komediantství obnažili krutost, která vraždění naprosto nevinné ženy na úsvitu komunismu provázela a zfanatizovala velkou část tehdejší společnosti. Chtěl bych napsat frašku o roce 1968, o moskevském jednání Dubčeka s Brežněvem. Za jedinou tehdy realisticky uvažující postavu považuji Brežněva. Jako diktátor rozuměl tomu, oč jde a proč musí zemičku s těmi blouznivými snílky zašlápnout. —

K.S.
1945*

Vystudoval FAMU obor scenáristika a dramaturgie. Napsal divadelní hry Tatarská pouť, Dobové tance, Neapolská choroba, Marta Peschek jde do nebe, Nobel a další. Psal také pro rozhlas a pro televizi a je spoluautorem muzikálu Excalibur. Pracoval jako scenárista ve Filmovém studiu Barrandov, byl dramaturgem a šéfem činohry Divadla Na zábradlí i autorem na volné noze. Od roku 1998 patří mezi politické komentátory Mladé fronty Dnes. Je členem PEN klubu.

komerční stránka

Čepovat pivo s láskou

Když jsme před časem zřídili funkci cestujícího sládky, který kontroloval kvalitu piva přímo v terénu, přišli jsme na různé nedostatky. Ale my jsme chtěli, aby péče o naše pivo byla taková, jak ji známe z filmových Postřižín. Aby se pivo nejen vařilo, ale i čepovalo s láskou. Pouze poukazovat na chyby lidi málo motivuje, proto Stanislav Bernard přišel s nápadem udělat soutěž. Za nejdůležitější považují tři věci – čisté sklo, protože jinak pivo nemůže dobře pění a u každého zboží člověk přece nejdříve hodnotí kvalitu očima a teprve pak dalšími smysly, správnou teplotu piva a jeho chuť. Pro ni je hodně důležité, čím se pivo tlačí, my preferujeme směsný plyn. Zásadní – hlavně pro první natočená piva – je, aby hospodští napustili na noc do trubek vodu. Bohužel neexistuje způsob jak to kontrolovat. A tak výrazně bodujeme každotýdenní sanitaci „cesty“ piva ze sudu až k pipě. Kvalita čepovaného Bernarda se opravdu zlepšila, takže v soutěži pokračujeme s ještě propracovanějšími pravidly. Letos dosáhlo nejvyššího počtu bodů 44 hospodských, přáli bychom si, aby jejich počet rostl. Jednou třeba budou nejlepší všichni.

Josef Vávra
spolumajitel a výrobní ředitel

Sto nejlepších hospodských, kteří nabízejí pivo Bernard, si v Humpolci rozdělilo ceny za tři čtvrtě milionu.

Vždycky usilujeme o maximum v kvalitě, chuti a zajímavosti piva i v netradičních přístupech. Správné ošetření piva způsobuje pivovarům určité starosti, proto hledají způsoby jak ho zlepšit. Jdeme vlastní cestou, a tak jsme vymysleli úplně opačný přístup, než je pouze vyžadovat dodržování stanovených předpisů. Chceme získat naše partnery pro myšlenku dosáhnout co nejlepší kvality hrou, motivovat je pozitivně. Proto jsme vymysleli soutěž s deseti objektivně měřitelnými kritérii, v níž se hraje o velmi zajímavé ceny. Naše partnery nepřitáhly jen zájezdy do Egypta nebo Thajska či bezplatné zapůjčení auta na jeden rok, ale právě to, že je do něčeho nenuťme a že se mohou porovnat s ostatními. Považují za ideální v jakékoliv činnosti dosáhnout úspěchu, a ještě se přitom bavit. Cílem je, aby v restauracích bylo pivo Bernard lépe ošetřeno než jiné značky. A když do podniku přijde host a uvidí certifikát kvality, který získalo 100 z 1700 restaurací čepujících naše pivo, řekne si – tady o něco usilují, o něco se starají. Nejde jim jenom o to rychle a pohodlně si vydělat.

Stanislav Bernard
spolumajitel a generální ředitel

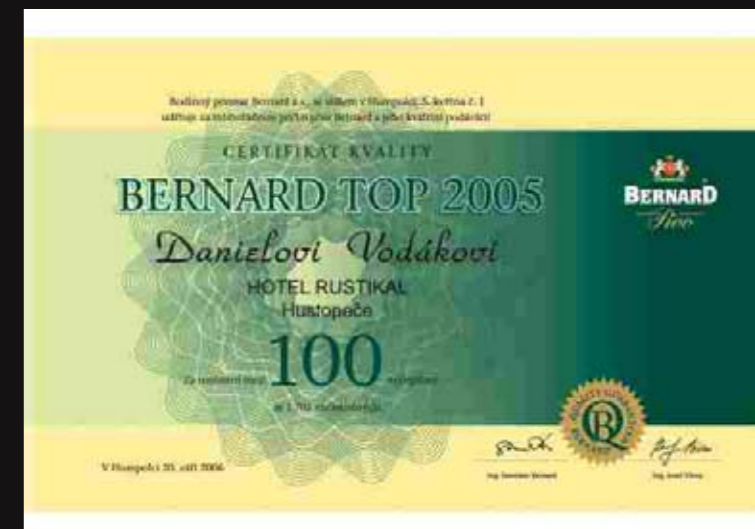

Leo Nevřela
pivnice U Mnicha, Opava

Ta soutěž je úžasná, super a jsem ráda, že jsem mohla přijet. Je to příjemná společenská a zároveň rodinná akce. Seznámila jsem se tady s kolegy, získala certifikát, vyhrála víkend pro dva v teplických lázních a tři sudy piva. Do soutěže jsem šla od začátku naplno, protože pivovaru Bernard věřím. Myslím, že díky ní určitě čepujeme lepší pivo než dřív.

Jana Petráčková
hospoda Na Rozcestí, Radíkovice

certifikát pro vítěze

Daniel Vodák
vítěz

Extravagance a uměřenost Jiřího Pelcla

Uzavřené hmoty – „Ve svém okolí vnímám neustále se zvětšující rozpor mezi vnější formou užitkového předmětu a jeho vnitřním mechanismem zajišťujícím jeho funkci. Vše je *kapotováno* do módního kabátu. Uzavřené hmoty jsou reflexí této situace. Vnější tvar nás osloví, ale nevíme, co je uvnitř, povrch je maskován dekorativní strukturou, tapetou. Hmoty jsou prořezány otvory, kterými do ní vniká prostor. Některé z těchto objektů nemají jasnou polohu těžiště a stanoviště.“ (1995)

Otevřené hmoty – „Jsou studii, skicou o maximální transparentnosti hmoty. Není zde rozdílu mezi vnitřním a vnějším, hmota neklade pronikajícímu prostoru žádný odpor. Materiál je banální – kovová pásovina. Jde o uzavřenou kolekci, která byla koncipována pro pařížskou galerii Neotu.“ (1999)

„Obdivuji stroje a tovární výrobu, chápu ji jako vyšší fázi řemesla. Nevadí mi technologická omezení, naopak, jsou pro mě výzvou k řešení problémů. Omezení mě nutí k hledání jiných cest a jiných, vhodnějších materiálů.“ (2004)

„Rád pracuji na předmětech, na kterých zdánlivě nelze vymyslet nic nového. Co lze na sklenici ještě vymyslet? Každý předmět existuje v kontextu jiných předmětů. Každý nový design předmětu je pokračováním těch minulých. Jsem přesvědčen, že designer musí neustále zkoumat kontext prostředí, umět ho číst – potom má jakousi šanci tvořit.“ (2006)

„Navrhování věcí je vzrušující – je to hledání optimálních tvarů, materiálů a technologií ve vztahu k funkci, je to neustálé přezkoumávání obyčejných lidských manipulací s předměty v různých prostředích a za různých okolností. Je to zkoumání míry přitažlivosti předmětů pro člověka a naopak, je to o emocích, které předměty vyvolávají, o komunikaci s nimi. Je to přemýšlení o duchu věci.“ (2006)

Úvahy Jiřího Pelcla o jeho designérské práci najdete na autorově retrospektivní výstavě v pražském Uměleckoprůmyslovém muzeu (5. 10. – 26. 11. 2006), která nese název Subjective × Objective. Vystavené objekty a výrobky vybízejí k zamyšlení nad tím, co znamená subjektivní a objektivní v procesu vývoje a designu předmětů.

Zločinné úklady ladiče pian

„Ty božské nástroje mají duši. Proto musí mít opravdovou duši i ladiči,“ tvrdíval můj dědeček, milovník Liszta a Chopina. A kupodivu i černošského blues. Ke stáru s láskou vyfukával ty posmutnělé tóny zchromlými prsty na zažloutlých klávesách rodinného pianu. „Ladič musí mít ryzí charakter. I pouhá skvrnka na čistém štítě se promítne do utvářených tónů a hra na jím naladěném nástroji se stává utrpením.“

Neměl jsem důvod dědovi nevěřit. Až po letech, kdy už dávno hrál oživými prsty na zářivě bílých i temně černých klávesách nebeského křídla, jsem zjistil, jak moc se mýlil. Poznal jsem ladiče, o jehož charakteru dnes vím své.

Ten muž, asi padesátiletý, bydlel v domě za vysokou zdí, z níž výhružně čněly ostré skleněné střepy. Kdo ví, co všechno za ní ladič skrýval, ale nad tím jsem nepřemýšlel. Bylo mi šestnáct a zajímala mě jeho dcera, která mi svou krásou oslazovala hořké období dospívání.

Při pohledu na její tvář i postavu, na dokonale vykroužené zadeček a nádherná prsa jsme my, mladí muži, ztraceli pro nás tak typické inteligentní výrazy tváře a samovolně se nám otvírala ústa. Neméně samovolně bušily na naše poklopce dosud dřímající nástroje, odkázané pouze na naše dlaně.

„Pánové, tak úžasný kozy civilizovanéj svět ještě neviděl,“ znalecky pomlaskával spolužák Dvořáček, když jsme hodnotili přednosti i nedostatky nám známých dívek. A také filmových hvězd a modelek i amatérek z levných pornografických časopisů, na jejichž koupi jsme se skládali z bídných kapesných. A těšili se na nové číslo drahého Playboye, které Dvořáček kradl otci. Ovšem kvalit (bohužel jen tušených) ladičovy dcery nedosáhly v našich očích ani blondaté playmate z Ameriky či Ruska, obdařené výraznými poprsími, ani zřetelně plošší Asiaticky, ba ani kakaově hnědé černošky s pružnými postavami gazel... Často jsme se přeli, jaké barvy je klín naší Nedostupné, zda je spíš hustší a mohutný, nebo (po vzoru rafinovaných Západoevropanek) dráždivě vyholený do úzké čárky, směřující k piercingem vyzdobenému pupíku.

„Blondýnky ji mají zrzavou,“ kasal se svými znalostmi uhrovitý Dvořáček, který měl starší blondatou sestru, a mohl tudíž pozorovat ženskou fyziognomii.

Oč méně jsme naši Zbožňovanou vídali, o to častěji jsme ji slyšeli hrát. Vlastně jsem ji poslouchal hlavně já, protože náš dům s ladičovým sousedil, což mi kamarádi záviděli. Domnívali se,

že ze střechy tajně nakukuju do její koupelny, ale své poznatky tajím a na půdu je nepozvu.

Musím přiznat, že hudbu mé Neodolatelné jsem zase tak moc nevnímal. Spíš jsem se zabýval otázkou, jak může tak skvěle hrát, když přes svá vyvinutá prsa nedohlédne na klávesy, ba ani na noty. Napadalo mě, že možná má na nástroji instalovanou soustavu zrcadel, pomocí níž překonává její zrak tu polaskáníhodnou přírodní překážku.

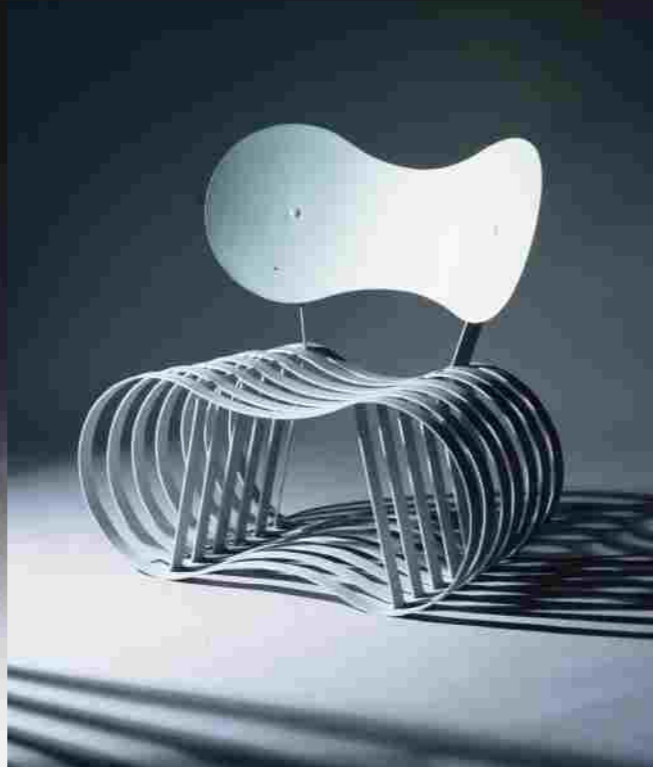
Často jsem si představoval, jak odvážně překonávám zeď s ostrými střepy, jak skáču do nebezpečné džungle zahrady a konečně nahlížím do jejího pokoje. Ano, miloval jsem ji až chorobně a beznadějně.

Ovšem častěji než do pokoje jsem ve svých sexem prosáklých představách nahlížel do ložnice mé Nejúžasnější, kde se nahá protahovala na posteli táhlými kočičími pohyby, takže jsem viděl úplně všechno, a vztahovala ruce k imaginárnímu milenci. Představy, v nichž jsem pochopitelně já byl tím vytouženým milencem, se mi často přenesly do snů, a já se probouzel s provlhlým pyžamem, které jsem pak zapomínal sušící se na ústředním topení. Otec jen chápavě pokyvoval hlavou a podstrkoval mi na noční stolek nezáživnou publikaci Dospíváme v muže, vydanou ještě za prudérního komunistického režimu.

Přestože jsem hře mé Vzrušující nevěnoval zdaleka tolik pozornosti, nemohl jsem si nepovšimnout, že náhle, ze dne na den, její hra ještě víc zkrásněla, získala netušenou hloubku a zároveň jemnou a průzračnou oduševnělost. Ačkoliv mé představy neztrácely erotický náboj, spíše než spící jsem si ji představoval (přirozeně v kratičké průhledné košilce), jak sedí u klavíru a dráždivě se mazlí s klávesami, a měl jsem pocit, že hraje na má žebra. To všechno mě vzrušovalo i v okamžicích bdělého snění natolik, že jsem se často uchyloval na záchod, abych v nezbytném soukromí ulevil své bolestně nenaaplňené touze.

V té době ladič, ač byl dlouhá léta považován za odborníka sotva průměrného, začal získávat uznání. Nečekané ho zavalila lavina zakázek z celého světa – odmítal totiž cestovat za prací. Exoticky pomalované kamiony obden přivázely klavíry značky Steinway z koncertních sálů od Tokia až po New York.

Pozoruhodné bylo, že obvykle jezdí ladič za nástrojem, aby se přepravou opět nerozladil. To se však v případě našeho souseda zřejmě nedělo.

J.P.
1950*

Vystudoval architekturu na VŠUP v Praze a design nábytku na Royal College of Art v Londýně. V roce 1987 zakládá uměleckou skupinu Atika, 1990 založil vlastní studio Atelier Pelcl. Od roku 1997 vede ateliér architektury a designu na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze, v letech 2002 – 2005 zde působil jako rektor. Realizoval řadu interiérů prestižních objektů (například interiery pro prezidenta Václava Havla na Pražském hradě, interiery velvyslanectví v Římě, Pretorii, Českého domu v Malmö a jiné. V roce 2006 obdržel Národní cenu za design a byl mu udělen čestný doktorát na Universitě v Brightonu ve Velké Británii.

Z neznámého ladiče se brzy stal MISTR a jím naladěná křídla se trvale pyšnila úchvatným zvukem, který u fajnšmekrů vyvolával sladké a zároveň bolestivé trnutí v osrdí.

V době, kdy hra mé Nejvytouženější zkrásněla, došlo v našem městě k podivnému jevu. V ulicích začalo přibývat mladíků, kteří se ploužili po chodnících, jako by byli bez duše, ačkoliv podle lékařů jim nic nescházelo. Nikoho si nevšíмали a před jejich vyhaslými pohledy jako by nebyl žádný zřetelný životní cíl. Veřejnost si záhadu vysvětlovala zamilovaností mladíků do sličné ladičovy dcery. Praktičtěji zaměření návštěvníci pivnice U Kořena zase

tvrdili, že ti nešťastní hoši se bez dostatečného zájmu žen o ně zcela vymasturbovali a žijí teď na úkor nás všech z vysokých sociálních dávek.

Tato pravicově zbarvená teorie se mi nezdála, protože i já jsem byl beznadějně zamilovaný, i já jsem nezřízeně masturboval (pravda, výše mé sociální dávky kapesného byla zanedbatelná), a přesto jsem se neploužil. Naopak, měl jsem před sebou velký cíl. Sbíral jsem odvahu překonat tu vysokou zeď, a to nejen za účelem (příznejme) poněkud nedůstojného šmírování, ale hlavně kvůli seznámení se s mou Nejsladší, s níž pak prožiju úchvatná milostná

dobrodružství. Také jsem ovšem chtěl odhalit záhadu, kterou jsem v dosud nezřetelném, avšak přitažlivě tajemném příběhu ladiče a jeho dcery intuitivně vytušil.

Jednoho dne jsem začal spravovat staříčkový žebřík. Také jsem zakoupil kožené pracovní rukavice a kleště, jimiž bych nebezpečně vyhlížející střepy vylámал, a uvolnil si tak cestu k poznání.

Konečně jednoho večera, kdy rodiče odešli na koncert, jsem z nejskrytějších záhybů své duše vyškrábal dřímající kousičky odvahy a po žebříku vystoupil až k vrcholu zdi. Kleštěmi jsem si připravil malou plošinku vhodnou k sezení. Naštěstí má Božská hrála dramatickou hudbu, nejspíš Beethovena, takže jsem se nemusel bát vzniklého hluku. Horší bylo až akrobatické přesunování těžkého žebříku na druhou stranu, neboť jak bych se dostal zpátky?

Konečně! Slezl jsem do zahrady a potichu se blížil k domu. Mé nervy byly napjaté k prasknutí. V přízemí jsem škvírou mezi záclonami zahlédl ladičovu dceru. Byla NÁDHERNÁ. Jednu malou záhadu jsem si vyjasnil okamžitě. Na klavíru nestála žádná konstrukce se zrcadly. Má Obdivuhodná hrála se zavřenými očima, takže vůbec neviděla, že přes svá prsa na klávesy skutečně nevidí. A uvědomil jsem si ještě jednu věc – její ňadra pod průsvitnou halenkou sice byla hodna obdivu, ale zase tak rekordní nebyla. To jen naše klukovsky zjitřená fantazie z nich vytvořila ty nadpozemské útvary.

Uklidnilo mě to, protože po nesouměrné krásce, jež zákonitě musí bez pevné opory přepadat dopředu, jsem ve skrytu své romantické duše přece jen netoužil.

Chvíli mi trvalo, než jsem odtrhl svůj zrak od vzrušující podívané, i když má Nejdokonalejší na sobě měla džíny, takže jsem nemohl rozlousknout další tajemství, totiž hustotu i případný sestřih jejího údolního porostu. Možná i proto mě začalo zajímat, co se děje za rozsvíceným oknem v patře. Když jsem však vylezl do koruny starého platanu, úlekem jsem málem spadl do kopřiv. V pokoji byl mladík! Byl bledý, avšak odhodlaný.

„Žádám o ruku vaší slečny dcery,“ řekl sebevědomě. Srdce mi proklál bolestivý šíp žárlivosti i strachu.

Ladič ani nevzhlédl od nástroje.

„Slyšíte? Přišel jsem vás požádat o ruku vaší dcery... Bez vašeho otcovského požehnání neodejdu,“ opakoval jaksí knižně a s tajícím sebevědomím mladík.

„Tak?“ odušil ladič, aniž se přestal věnovat klavíru. V té chvíli mi byl docela sympatický. Ovšem jen do okamžiku, než jsem zahlédl jeho obličej. Vypadal zlověstněji než Anthony Hopkins ve své kreaci kanibalského vrahouna v kultovním hororu Mlčení jehuátek.

„Tak... dáte mi ji...“, kňoural už silně znejistělý mladík.

„Inu, chlapče, dám, pokud na tom trváš. Ale musíš mě přepít. Nepřepiješ-li, vezmu si tvoji duši. Souhlasíš?“ chraplavým hlasem řekl ladič a zabodl své uhrančivé oči do těch mladíkových. Zamrazilo mě a byl jsem šťastný, že sedím bezpečně ukrytý v koruně stromu.

Mladík horlivě přikývl. Zřejmě si věřil, ale brzy se ukázalo, že zanedbal trénink. Když byla otevřena druhá lahev vodky, již jen

blekotající nápadník rychle odpadl a usnul. Vzápětí mě téměř srazil ze stromu ladičův děs nahánějící smích. Tohle že je otec mé Přejemnělé?

S výrazem úskočného zlosyna vytáhl z kapsy igelitový pytlík a přistoupil ke spícímu ubožákovi. Cosi zamumlal a do pytlíku přiloženého k ústům polapil mladíkovu duši. Pak ji vypustil do připraveného klavíru a zabouchl těžké víko. Zkusmo zahrál pár tónů. Můj hudbymilovný dědeček by jistě řekl, že zněly božsky.

Poté ladič přistoupil k nápadníkovi a párkrát ho tvrdě udeřil. Mladík se konečně probral, potřásl hlavou a s nekonečnou bolestí v očích se vypořádával z pokoje jako tělo bez duše.

Má radost z vyřazení konkurenta měla však jen krátké trvání; do zahrady vešel další mladík a sebevědomě se vnesl do domu. Sobecky jsem mu přál jen to nejhorší.

Za večer ladič nelítostně oddušil ještě další dva nápadníky. I jeho výdrž však měla své hranice. Po páté lahvi vodky mu hlava klesla a on se propadl do tvrdého spánku.

Byl jsem to já, kdo odhalil záhadu ladičova náhlého mistrovství! Mohl jsem si prožít svých pověstných pět minut slávy! Ale vzal jsem tu příležitost za úplně jiný konec. Batmanovským skokem jsem vzlétl do místnosti, vytáhl z kapsy kondom, který jsme všichni nosili při sobě, abychom v každém okamžiku byli připraveni bezpečně se zbavit obtížného panictví, a polapil ladičovu duši.

To byla zlosynova smrt. Normální člověk může žít bez duše, ale ne ladič pian.

Doma jsem kondom vyklepal do rodinného piana a přilepil víko. Nebyl to žádný Steinway, ale mými pokusy o hraní neopunkových variací silně rozladěný klimpr, ale po téhle operaci zněl tak skvostně, že jsem zalitoval, že děda už si na něm nemůže zahrát.

„To jistě ladil fotřík!“ zvolala má Okouzlující, když po nezbytných týdnech smutku rozechvěla mé srdce jakousi serenádou. „Zdá se mi, jako by ten hlídač byl nablízku,“ dodala s neskrývanou zlobou, pramenící z vleklého generačního konfliktu.

Pak vstala od piana a dlouze se mi zadívala do tváře. Zůstal jsem klidný. V kapse jsem měl hned dva kondomy, odcizené otci, a tak jsem ji beze strachu z předčasného otcovství mohl pozvat do svého ještě chlapeckého pokoje.

Díval jsem se, jak se má Nejsvůdnější pomalu a jen pro mě svléká. Nevěděl jsem úplně přesně, co mě čeká a jestli nezklamou (strašil mě například pověstný ejakulatio praecox či zda se potmě správně orientuju v tajemných ženských otvorech a nebudu se dobývat jinam), ale jedním jsem si byl jistý – až budu o svých zážitcích vyprávět kamarádům, znajícím omamné zákruty sexuálního života dosud jen teoreticky, budou nenasytně hltat má zasvěcená slova.

S trenýrkami zapomenutými u kolen jsem se díval, jak se k zemi zpomaleně snáší poslední kousek černého prádla. A pak jsem konečně odhalil poslední velké tajemství své dívky – okouzlen jsem se ztratil ve slovansky hustém, holicím strojkem a nůžkami nedotčeném, mírně nazrzlém (uhroun Dvořáček měl pravdu!) porostu. (kráceno)

komerční stránka

foto Cudlín, Kunc, Navrátilová

1896 2006

PODZIMEK 110

Rodinná firma Podzimek a synové slavila 110. výročí založení. Již pět generací této rodiny staví na Vysočině, v Praze a okolí.

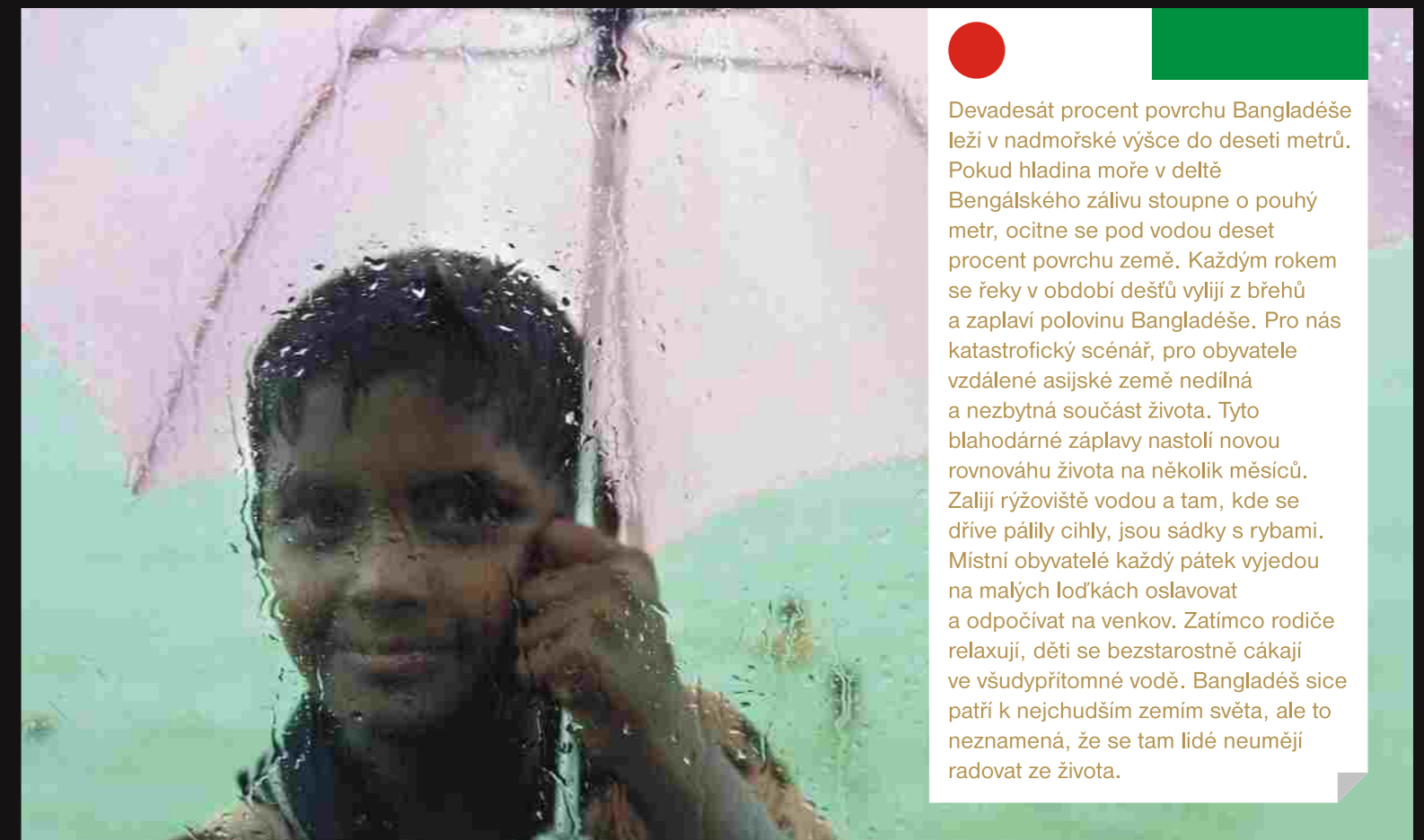

Přelidněnost,
chudoba, hlad,
negramotnost,
epidemie, záplavy,
nestabilita – tak
v Evropě vnímáme
Bangladéš.
Ale...

●

 Devadesát procent povrchu Bangladéše leží v nadmořské výšce do deseti metrů. Pokud hladina moře v deltě Bengálského zálivu stoupne o pouhý metr, ocitne se pod vodou deset procent povrchu země. Každým rokem se řeky v období dešťů vylíjí z břehů a zaplaví polovinu Bangladéše. Pro nás katastrofický scénář, pro obyvatele vzdálené asijské země nedilná a nezbytná součást života. Tyto blahodárné záplavy nastolí novou rovnováhu života na několik měsíců. Zalijí rýžoviště vodou a tam, kde se dříve pářily cihly, jsou sádky s rybami. Místní obyvatelé každý pátek vyjedou na malých loďkách oslavovat a odpočívat na venkov. Zatímco rodiče relaxují, děti se bezstarostně cákají ve všudypřítomné vodě. Bangladéš sice patří k nejhudším zemím světa, ale to neznamená, že se tam lidé neumějí radovat ze života.

text Petr Pravda
foto Markéta Navrátilová

rozhovor

„Americký sen“ po česku

> Jak bratři Venkrbcovi z Batelova udělali díru do světa

Je jim kolem třiceti, ale z očí jim kouká elán, jako by byli o deset let mladší. Bratři Libor a Roman Venkrbcovi před osmi lety založili ve vesnici Batelov na Vysočině oděvní firmu Rejoice a název ozdobili znakem s kopretinou. Dnes jejich sportovní záplatované kalhoty, trika, mikiny a „kdovícoještě“ nosí ti, kdo rádi vyrazí do přírody. Bratři Venkrbcovi dělají poctivý český byznys. Zaměstnávají devadesát lidí, roční obrát je 60 milionů a začínají se prosazovat i v zahraničí. Mimochodem, toto je první rozhovor, který poskytli médiím.

▼
Jaci vy dva jste kapitalisté?

Libor: Za těch osm let, co fungujeme, jsme nepropustili žádného člověka.

Roman: A naopak, sám od sebe nám nikdo neodešel. Jen ženské na mateřskou.

Libor: Jsme kapitalisté se sociálním cítěním (*smích*). Tady se nekřičí a nevyhazuje.

Vypadá to, že si na tom skoro zakládáte?

Roman: Určitě. Těší nás, že lidé v naší firmě jsou spokojeni. Podle mě musí být v práci dobrý kolektiv, jinak tam nemůžete chodit. Máme prostě lidi, kteří si svoji práci dělají tak dobře, že vůbec nevíme, jak bychom je nahradili.

Libor: Bez některých si ani nedovedu představit, že bychom mohli fungovat. Třeba v expedici máme dvě holky, které přebírají objednávky a už to umí s lidmi fakt dobře, jsou s nimi propojené. A naše

matinka dělá s holkama reklamace, takže rodina je s firmou ještě víc provázaná.

Jak jste začínali?

Libor: Úplně od nuly. Začali jsme šít kalhoty se záplatami v domku naší babičky. Udělali jsme pár set kusů, já vzal krabici a šel jsem je prodat přes kamarády, co měli nějaké obchody. Kupodivu se to podařilo. Utržené peníze jsme investovali zpátky, a tak to děláme dodnes.

Roman: Nikdy jsme si nepůjčili ani korunu. A takhle, krok za krokem, se firma rozrůstala.

Proč jste si ani do začátku nepůjčili?

Roman: Půjček jsme se báli jako čert kříže. A za těch osm let jsme se tak vypracovali, že už si žádné miliony půjčovat nemusíme. Dnes je firma stabilizovaná.

Co bylo nejtěžší?

Libor: Prosadit na trh ty barevné kalhoty s kostičkami. Obchodníci ze začátku nevěřili, že by se něco takového vůbec mohlo prodávat. Říkali tomu klaunská, šaškovská móda. Ale já měl štěstí, že jsem první várku prodal, a pak už to šlo docela dobře.

Dnes prodáváte po celé republice, prosazujete se na Slovensku a v zemích Beneluxu. Zkoušíte to i jinde?

Libor: Hlavně Holanďani mají podobnou mentalitu jako my – hodně cestují a nepotrpí si na luxus. Velkou budoucnost vidím v Polsku. I v Maďarsku už máme

obchůdek. Naopak třeba v Německu nám to nejde, oni jsou hodně studení a mají rádi svoje značky. Ale zkusili jsme Japonsko. Tam jsme si užili, byl to ten nejtvrdší test kvality a schopnosti prezentovat se.

Roman: Japonci mají velmi detailní, speciální požadavky. Takže po téhle zkušenosti už můžeme cokoliv. Dokonale nás proklepli. Ale z testů jsme vyšli dobře. Teď jsme Japoncům dávali podklady pro objednávku na příští sezonu. Mají tři sta obchodů – kdyby tenhle kšeft vyšel, budeme muset rozšířit výrobu.

Budete mít jednu svou fabriku i na Ukrajině nebo v Číně?

Libor: Ne. My nechceme. Zatím se držíme v Česku tím, že máme *Made in Vysočina*, *Made in Europe* – aby bylo vidět, že to není *Made in Asie*, a nikdo nás nekopíroval. Což už se taky stalo.

Soudili jste se?

Roman: Ne. Máme sice patentovanou značku, ale nemáme patentované střihy, modely. Soudit se by nemělo cenu. Právě proto jsem si prosadil třeba cedulku *Made in Europe*, aby bylo jasné, že šijeme u nás, že je to náš výrobek.

Máte své obchody?

Libor: Už máme pět *Rejoice shopů* včetně Prahy, jeden až v Bratislavě. Ve skutečnosti to ale nejsou naše obchody, mají své majitele. Teď chceme dát na web návod pro ty, kteří by si chtěli otevřít další

Rejoice shopy. Jinak prodáváme oblečení do 350 obchodů v celé republice. Ono se to šíří jak rakovina. Ale chce to všechno čas. Nejde říci, že když někde máme jeden obchod, že jsem už prorazili. To ještě ne. Sami to obchodníkům říkáme. Nemyslete si, že tu hned budete točit šílené peníze.

Víte, kdo je váš zákazník?

Roman: Vždy jsme si mysleli, že oslovíme jenom lidi, kteří jezdí do hor a žijí přírodou. Ale zdá se, že jsme získali mnohem širší část veřejnosti. Určitě jsou naši silnou cílovkou ženy. A ty zase chtějí, abychom šli pro děti.

Jste pod velkým tlakem konkurence?

Libor: Dřív to snad tak bylo, pořád jsme koukali kolem sebe, ale dneska už ne. Děláme věci tak, jak si myslíme, že se budou prodávat, a nějak se moc neohlížíme. Kdybychom se pořád ohlíželi, nic bychom nemohli udělat podle svého. Teď jsme třeba začali prodávat šaty – jdou na dračku. A přitom jsme se kvůli tomu nejdřív pohádali, jestli to má vůbec cenu.

Hádáte se často?

Libor: Kdybychom nebyli bráchové, tak už spolu asi nepodnikáme (*smích*). Ale jinak je to dobré. My se pohádáme a za půl hodiny na to zapomeneme.

Jak to máte ve firmě rozdělené?

Libor: Já mám na starost finance, platební morálku zákazníků a výrobu a bratr design, obrázky, barvy, reklamu.

Jakou máte cenovou politiku?

Roman: Nechtěli jsme být ani levní, ani drazí. Levná věc působí jako šunt, i když je dobrá. A drahou si jen tak někdo nekoupí. Takže u každého modelu máme určitou psychologickou hranici, kterou nepřekračujeme.

Jaký je největší problém ve vašem podnikání? Daňový systém, byrokracie?

Libor: Za hlavní považuju dva – platební morálku českých odběratelů a naši výrobní kapacitu. Chceme zákazníkům vyhovět, ale někdy to nestihnáme. A daně? Ty prostě

z cesty po Korsice

neovlivním. Ale určitě mě štve byrokracie. Mraky papírů. V naší malé firmě máme už dvě účetní, protože jedna musí pořád našukávat různé složky a účty do počítače, nic jiného nestihá.

Dopřejete si nějaké podnikatelské radosti?

Libor: Ani ne, jsme normální venkovští kluci, kteří jdou v pátek rádi do hospody. Já si postavil domek v Batelově. Brácha má hotové základy. Hlavní je, že chceme žít tady, máme tady práci, kamarády. Ale rád cestujeme.

Roman: K životu toho moc nepotřebujeme. Prakticky veškeré peníze, které vyděláme, jdou zpátky do firmy. Chceme, aby i pracovní prostředí ve firmě bylo hezké. Aby lidi byli spokojení. Víte, co by to bylo, kdybych tady začal jezdit v luxusním mercedesu a hrál si na pána? To prostě nejde.

Takže jezdíte starým mercedesem?

Libor: No, mám Renault Kangoo. I když právě teď uvažuju, že si pořídím nový. Byli jsme s ním už i na Sahaře v Maroku, v Norsku na kolech, v Alpách. Nejvíc se nám ale líbilo na východě, na Podkarpatské Rusi. Jsme hodně

na přírodu. Nespíme v hotelích, to nám nic neříká, ale pod stanem nebo v autě. Chceme se cítit volně. Když jsme byli na Korsice nebo ve Skotsku, spali jsme uprostřed divočiny.

Roman: A máme jednu specialitku – pořádáme spanilé retro jízdy na starých historických kolech a v dobových šatech.

R.V.
1975*

L.V.
1978*

Oba vystudovali obor kuchař – číšník na SOU v Batelově. Žijí a pracují v Batelově na Vysočině. Baví se prací, cestováním, hudbou, jízdou na kole. V zimě 1998 založili značku Rejoice a začali realizovat první nápady. V roce 1999 měli obrat přibližně 450 000 korun. V roce 2005 už to bylo 60 milionů. Prodávají své zboží po celé republice a začínají se tlačit za hranice. Oba jsou svobodní.

text Petr Pravda
foto Markéta Navrátilová

pohled...

Město má mít „genius loci“

Brněnský architekt Jaroslav Dokoupil má vizáž kapitána královských mušketýrů, mozek odborníka a srdce sportovce. V dnešním světě je trochu vzácným příkladem muže, který spojil svůj úspěšný byznys s podobně zdatným partnerem, architektem Radkem Kobzou.

Výsledek? Nebývalá synergie vede už čtyři roky novou spojenou firmu Arch.Design k novým významným projektům i výrazným výsledkům. V dnešním světě mnoha krachů původně nadějných spojení to zní jak rajská hudba. Firma, která měla před pár lety obrát něco okolo 10 milionů, dnes otáčí 120 milionů a na krku má mimo jiné odvážný projekt územního plánu města Brna a přestavby tamního železničního uzlu.

„Padli jsme si do oka,“ říká Jaroslav Dokoupil. „Po čtyřech letech hodnotím spojení firem jako velmi šťastný krok. Máme přirozeně rozdělené role. Můj společník se věnuje strategii firmy a manažerským záležitostem, já garantuji odbornost.“

Jaroslav Dokoupil se snaží dokázat, že i ve velké firmě se dá dělat kvalitní tvůrčí práce. Za jeden z nejlepších realizovaných projektů považuje Jaroslav Dokoupil pavilon „V“ na brněnském výstavišti. V pěti ateliérech firmy Arch.Design, která projektuje hypermarkety, bytové komplexy, polyfunkční, administrativní i výrobní objekty či urbanistické

projekty, se snaží prosazovat hlavní zásadu: „Pokud architekt neprojde stavbou od úvodních skic až po realizaci a uvedení do provozu, nikdy z něj nebude velký architekt.“ Má kolem sebe rád spolehlivé, zodpovědné a kreativní lidi s vlastním názorem.

V současnosti mu hodně vadí agresivní *podnikatelský urbanismus* – snaha zastavět veškerý volný prostor. „Mnoho projektů a staveb dnes vzniká neřízeně, bez koordinace. Přitom naše země si zaslouží, aby malebný ráz její krajiny zůstal zachován. Také zeleň a parky ve městech dávají životu velkou hodnotu,“ vysvětluje.

A jak vidí Jaroslav Dokoupil město budoucnosti? „Měl by v něm být kompromis mezi tím již existujícím a novým životním stylem poznamenaným vysokou mobilitou. Je dobré, když ve městě můžu jít odněkud někam, když se nevytratí jeho uchopitelná struktura. A měl by být zachován jeho genius loci. Ze známých měst se to podařilo třeba Madridu, Stockholmu nebo Salcburku.“

Právě blízké rakouské město považuje architekt Dokoupil za ideální místo pro život. Je v něm dost pracovních příležitostí, významná kultura, a přitom to ještě není milionová metropole se všemi svými neduhy.

Novináři vzkazují: Bernard nám chutná

Na této dvoustraně měla být původně zajímavá reportáž z návštěvy belgických pivovarů, věnovaná pivním specialitám. V den uzávěrky čtvrtého čísla našeho magazínu jsme ovšem obdrželi milou informaci a pozvánku do Prahy na vyhlášení výsledků prestižní soutěže **České pivo roku 2006**, jejíž součástí je i vyhlášení výsledků novinářské ankety **Naše pivo 2006**. To je jediná anketa se

zaměřením na hodnocení popularity jednotlivých značek pív a každoročně jí pořádá Český svaz pivovarů a sladoven ve spolupráci s médii z celé České republiky. Hlasující novináři či reportéři vybírají 5 značek z rozsáhlé listiny pív vyrobených v ČR a konečné pořadí vznikne prostým součtem všech hlasů.

V anketě Naše pivo 2006 se Bernard umístil v obrovské tlačenci všech možných českých pív na 2. místě, když se před něj dostal pouze lídr trhu

plzeňský Prazdroj. Za Bernardem skončil nejenom Gambrinus či Budějovický Budvar, ale i ostatní velkopivovary. O umístění rozhodlo přes 60 zástupců z novin, časopisů, televizních a rozhlasových stanic, elektronických médií i nezávislých novinářů. Bernard uspěl mezi 55 volenými značkami pív.

„Je to velice příjemný dárek k 15. výročí založení Rodinného pivovaru Bernard,“ říká spoluzakladatel pivovaru Stanislav

Bernard a pokračuje: „Když jsme s Josefem Vávrou a Rudolfem Šmejkalem v roce 1991, konkrétně 26. října, vydražili zkrachovalý pivovar v Humpolci, měli jsme jedinou starost – zachránit jej. Tehdy nikoho nenapadlo, že by značka mohla dosáhnout takové mety. Dokazuje to, že námi zvolená strategie rozvoje značky, její dlouhodobé směřování mezi prémiová piva, byla správná. Názor novinářů je pro nás velice důležitý, je určitým měřítkem kvality a známosti značky, ale také jasným signálem vůči spotřebitelům.“

Pivem a medem si potírá obličej slavná hollywoodská hvězda Catherine Zeta-Jonesová. „Pivo vyhlazuje vrásky a med dělá pleť vláčnou,“ říká. „Trochu to sice páchne, ale doopravdy to funguje.“

Pivo jako kosmetický prostředek

Skutečnost, že pivo může zlepšit kvalitu pleti, není kupodivu žádný výstřední nápad nějaké rozmarné filmové herečky, které už nestačí každé ráno se koupat v šampaňském. Také řada významných kožních lékařů a dalších odborníků tvrdí, že pivo obsahuje velké množství látek, které výrazně prospívají kůži. A nejen jí – také vlasům.

Ostatně nejde o žádnou převratnou novinku. Pivovarské kaly se už ve středověku přidávaly do takzvaných omlazovacích lázní, protože zjemňovaly a zvláčňovaly pokožku. Lidé se po nich cítili lépe a na vlastní kůži viděli, že tyhle kúry opravdu pomáhají. Na rozdíl od babských rad, podle nichž měly například dívky s malým poprsím pít černé pivo, aby jim prsa pořádně vyrostla. Tady se pozitivní vliv piva bohužel neprokázal.

Svěrázný koktejl vitaminů a minerálů

Dnes už víme, proč pít u nás tak oblíbeného moku nebo pivní koupele mohou mít pozitivní vliv na lidskou pleť. Pivo je totiž velmi svérázným koktejlem nejrůznějších vitaminů, minerálů a dalších bioaktivních látek.

Pro pleť jsou podle pražské dermatoložky MUDr. Andrey Vocilkové důležité zejména vitaminy skupiny B. Jejich pozitivní vliv na lidskou kůži je opravdu široký. Vitamin B 2 (riboflavin) podporuje regeneraci vrchní vrstvy pokožky a také normální vývoj vlasů, B 3 (niacin) zase zlepšuje prokrvení v jemných cévách a podílí se na tvorbě vláken povrchu kůže, vitaminy B 11 a B 12 se podávají u některých poruch pigmentace kůže atd.

Vedle toho je v pivu značné množství zinku. Tento prvek

zvyšuje odolnost kůže proti nepříznivým vnějším vlivům a bývá také součástí některých přípravků proti akné. Právě akné snižuje sebedůvědomí početné skupiny dospívajících. Pivo obsahuje rovněž hořčík, který se spolu s draslíkem podílí na řízení správného chodu vnitřních orgánů apod.

Z ječmene a chmele se do piva dostávají antioxidanty, které zpomalují stárnutí kůže a vůbec celého lidského organismu. Extrakty z chmele se navíc používají do kosmetiky určené pro citlivou pleť, případně na ochablou a nečistou pokožku a také se přidávají do zklidňujících a regeneračních přípravků nebo koupelí.

Ve speciálních pivních šamponech pak tyto extrakty přispívají spolu s dalšími látkami k tomu, že se vlasy méně třepí, lámou a mají vyšší lesk.

Dodržování pitného režimu pleti prospívá

Účinnou kosmetikou je dostatek kvalitních tekutin. Lékaři doporučují, aby jich každý člověk denně vypil alespoň 2,5 litru; v letních vedrech a při intenzivní tělesné námaze samozřejmě víc. Například modelky zvládnou vypít denně tři až šest litrů balené vody. Dietologové doporučují vodu bez příchutí, dále různé neslazené ovocné nebo bylinné čaje a dostatečně zředěné neslazené džusy.

Užitečným zpestřením pitného režimu může být i pivo (velké pro muže a malé pro ženy, jejichž organismus hůř štěpí alkohol) právě kvůli obsahu prospěšných látek, o kterých už byla řeč. V pivu jsou navíc ve velmi dostupné, rychle vstřebatelné podobě.

Výhodnější je z hlediska pitného režimu spíš desítka než dvanáctka. Alkohol totiž působí močopudně, a pokud to člověk přežene, snadno se může stát, že víc tekutin z organismu vyloučí, než získá.

Turistická atrakce koupele v pivu

Slávu středověkých omlazovacích kúr se před osmi roky rozhodl oprášit německý zdravotník Manfred Backhaus z městečka Stromberg. Speciální černé pivo v raném stádiu zralosti pro něj začal vyrábět pivovar v Mohuči.

Klientům, kteří navštěvují jeho lázeňský dům, pomáhají údajně na suchou nebo popraskanou kůži. Extrakty z chmele pak na její zklidnění a celkovou relaxaci. Ten, kdo si chce pivní koupel připravit doma, si může černý speciál koupit v některých drogeriích. Po koupeli se pak nad ním vznáší pro někoho pach, pro jiného vůně sladu a chmele.

Počínání Manfreda Backhause zřejmě inspirovalo také jeden z pivovarů nedaleko Lipska. V tomto podniku chytře postřehli, že pivní koupele by mohly být tahákem pro zvidavé turisty. Vedle pozitivního vlivu na pleť proto u svých koupelí vyzdvihují

zejména skutečnost, že pomáhají odstranit nejen napětí i únavu, ale také přispívají k rychlejší a kvalitnější regeneraci a navíc ještě návštěvníkům zlepšují náladu.

Pivní lázně vznikly nedávno také u nás, v Chodové Plané v západních Čechách. I tady pivo do lázně jenom přidávají. Zato v rakouském Starkenbergu napustili hned sedm čtyřmetrových bazénů přímo zlatým mokem. Někteří méně nároční hosté ho usrkávají při proceduře rovnou z pivní hladiny. Ale většina z nich si raději nechá natočit orosenou sklenici v baru hned u bazénu a správně vychlazené pivo labužnický popíjí už při koupeli nebo hned po ní. Takhle přece jen chutná lépe a na rozdíl od moku v bazénu člověk prý ví, co pije.

příště:
Jak pivo uzdravuje srdce

Otevřela jsem další dvířka Emília Vášáryová, herečka

V mém životě bylo víc okamžiků, kdy jsem se vážně rozhodovala, jestli něco udělám nebo ne. Když se rozdělilo Československo, dostala jsem nabídku od režiséra Petra Lébla zahrát si v Divadle Na zábradlí. Aby slovenská herečka hrála v českém divadle, to tenkrát nebylo zvykem. Hodně lidí – kolegů i svých blízkých – jsem se ptala, co si o tom myslí, a zároveň jsem cítila, že potřebuju nějakou změnu a že bych velmi ráda zkusila něco nového, neznámého.

V divadle na mé eventuální hraní v Praze panoval spíš odmítavý názor, prý to bude komplikovat provoz... Musela jsem pravidelně jezdit do Prahy, překonávat fyzickou únavu spojenou s častým cestováním, ale i další překážky. Hráť hry nevyzkoušených autorů, ať už to byl Thomas Bernhard nebo Bernard-Marie Koltès. Neznámý autor a neznámá hra s sebou vždycky nesou velké riziko. Samozřejmě jsem mohla být líná a říct si – ne, proč mám otvírat další dvířka?

Thomase Bernharda u nás diváci neznali, i když v sousedním Rakousku už byl slavný. Mě ale hodně zajímal. Tehdy jsem ho viděla jako absolutního šílence, muže, který jde proti všemu a proti všem (vedle mnoha skandálů, provokací proslul zejména nemilosrdnou, až brutální kritikou vlastního národa a ve své závěti dokonce zakázal hraní svých her v Rakousku – pozn. redakce). Muže, který předčasně zemřel. Vnímala jsem všechna ta velká tajemství kolem něho, kolem jeho soukromého života. Když si člověk poprvé přečte Bernhardovy texty, okamžitě ho napadne – tohle ne, tohle nemůžu, to se přece nedá. Ty hry jsou jako neviditelné kopce, na které člověk musí vystoupit. Ale může se stát, že jakmile se mlha rozplyne, uvidí, že je pořád na zemi. Mohlo se stát i mně, že mráček odejde a já zjistím, že nejsem ani na úpatí kopce, ale ještě níž.

O jedné věci jsme ale vůbec nepřemýšleli – jak bude fungovat spojení češtiny a slovenštiny na jednom jevišti. Za fantastické považuju, že mezi mnou a režisérem Petrem Léblem – a pak i panem Píťinským – vládlo jakési tiché spolenectví. Později jsme zjistili, že jsme se oba narodili

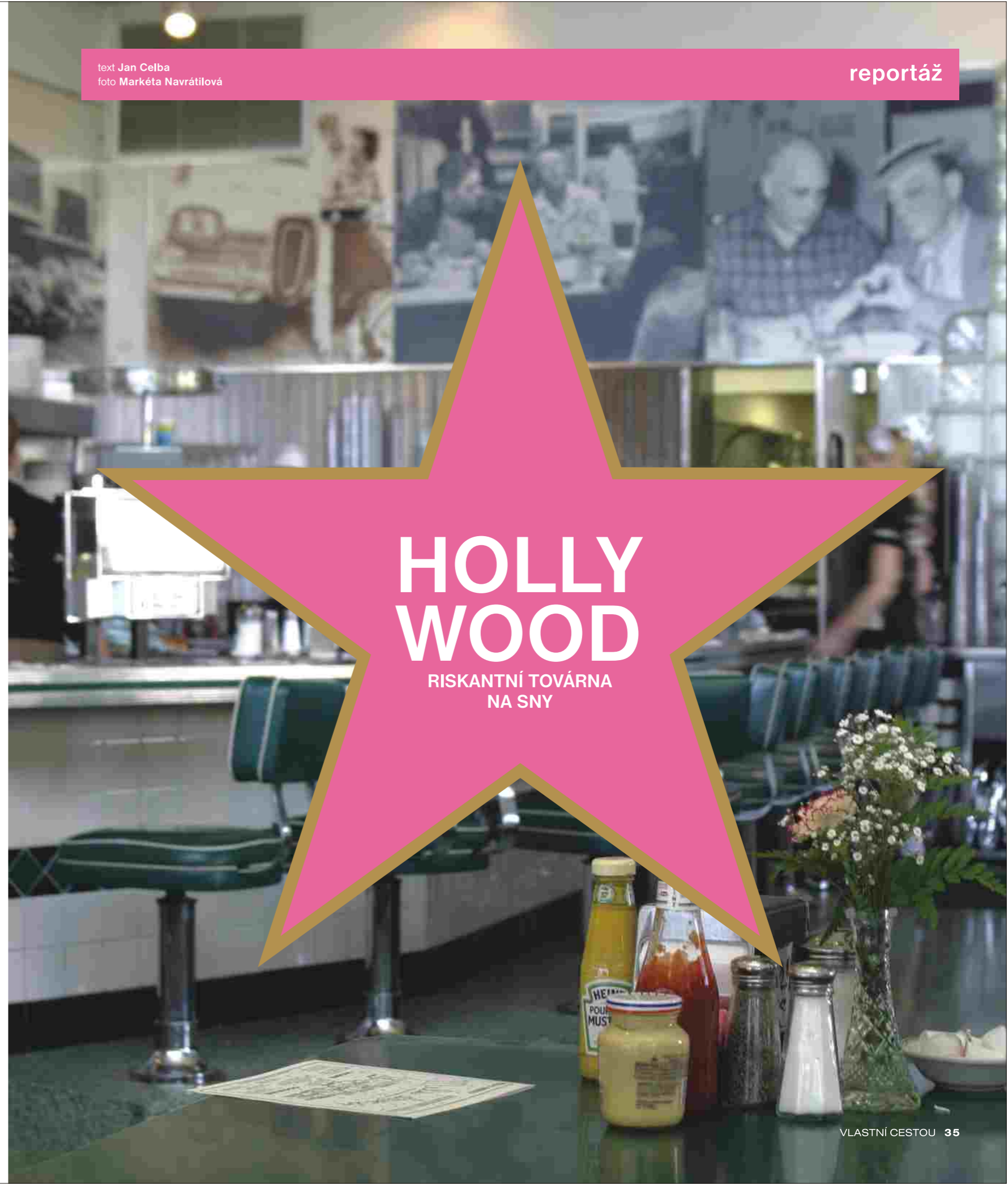
v květnu, skoro ve stejný den, pravda, v jiném roce. Já na tyhle věci moc nevěřím, ale možná tam byla nějaká spojitost.

Na Zábradlí jsem nabrala spoustu síly, protože to divadlo mělo úžasnou svěžest, všechno bylo jakoby otevřené, lidé byli jako jedna rodina. Sedávali jsme po představení v klubu a já v divadle i přespávala. V noci jsem tam zůstávala sama a překvapilo mě, že jsem se v prázdné budově nebála.

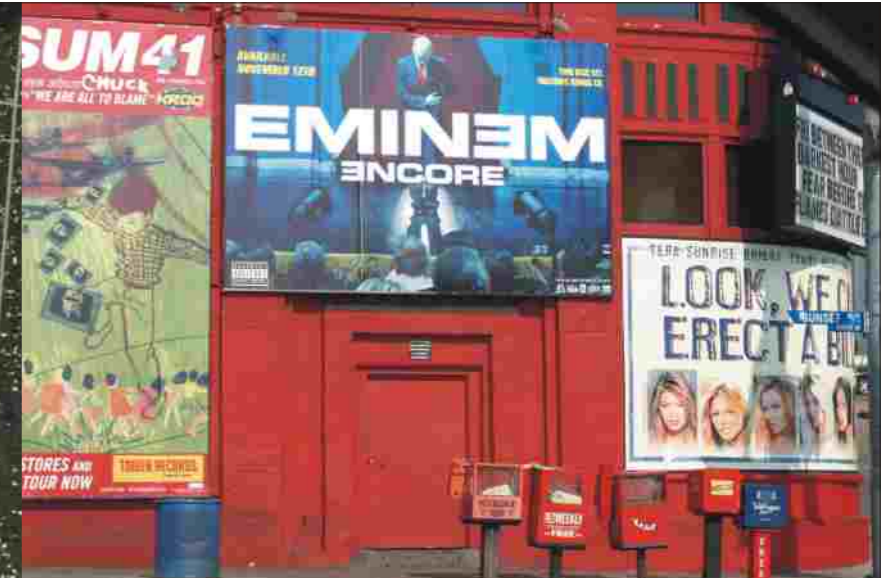
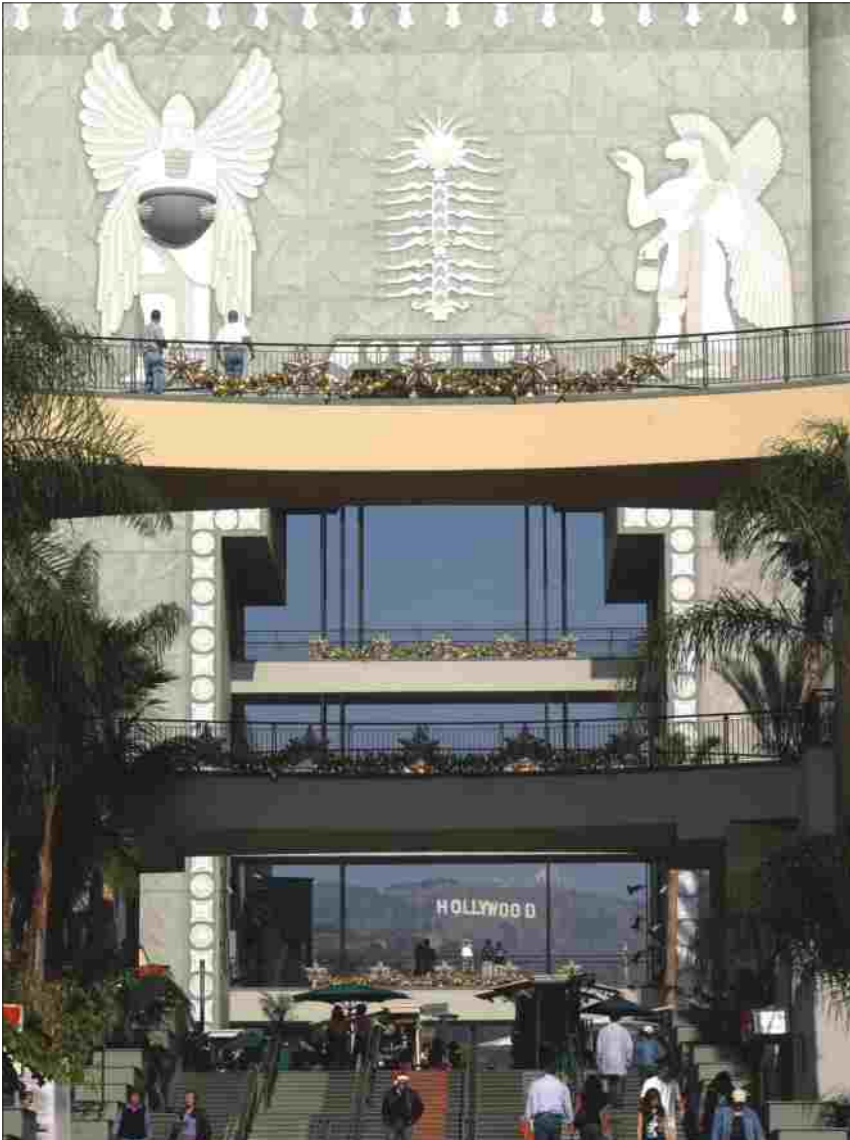
Ověřila jsem, co všechno člověk dokáže, když se odhodlá udělat krok do neznáma, které ho něčím láká. To všechno mohlo skončit i velmi špatně a já jsem ráda, že jsem našla odvahu podstoupit ta rizika. Ten krok úžasně obohatil můj život.

Ale měla bych se ještě vrátit o hodně let zpátky, tehdy jsem stála na důležitější křižovatce. Rozhodovala jsem se, jestli chci hrát v divadle. Vlastně za to může Ladislav Chudík, který byl v šedesátých letech ředitelem Slovenského národního divadla. On mi dal šanci a patří k těm, kteří nejvíc ovlivnili můj profesní život. Jako šéf skvělý, velmi přísný, v mnoha věcech nesmlouvavý, ale zároveň velkorysý. Bylo mi tehdy dvacet dva let, měla jsem po škole a už jsem natočila pár filmů, ale hodně lidí v souboru, speciálně v ženském, bylo proti mému přijetí. Ne každý se na mou filmovou kariéru díval s pochopením. Byla jsem už dost známá z filmu *Až přijde kocour*, kde jsem hrála s Janem Werichem, ale i z několika dalších. Cestovala jsem po světě se slavnými a tehdy nesmírně úspěšnými filmy režiséra Karla Zemana, jezdila po festivalech. Někteří moji budoucí kolegové říkali, že na jeviště nebudu mít čas. A co vlastně budu v divadle dělat?

Tehdy se připravovala inscenace *Hamleta* a já musela uspět v konkurzu na roli Ofélie. Pan Chudík řekl, že když se mi to podaří, vezme mě. A svůj slib splnil. Právě jeviště se nakonec stalo mým každodenním chlebem. Chválabohu, že mě přijal, protože možná bych se ani nerozhodla pro profesi herečky. —

tak to je on...

Pouhých devět magických písmen, která se vypínají na kopci nad americkým městem Los Angeles. Synonymum úspěchu, slávy, peněz i nejrůznějších výstřelků. HOLLYWOOD. To slovo má až uhrančivý nádech. Podobně jako je pro tenis středobodem světa Wimbledon nebo pro hudební kapely newyorská Madison Square Garden, pro filmové fanoušky je to právě Hollywood. Místo, které zaměstnává hvězdy, jež důvěrně známe z filmového plátna a televizních obrazovek. Sem chodí do práce Tom Cruise, Brad Pitt, Nicole Kidmanová a desítky dalších slavných herců a hereček.

Pokud někdo čeká, že se jako obyčejný turista vypraví do Hollywoodu, bude se procházet po ulicích, mezi vilami filmových superhvězd, nahlížet do restaurací a kaváren a uvidí třeba Johnyho Deppa, nebo dokonce dostane nabídku do komparzu v nějakém budoucím filmovém trháku, skutečnost mu přinese jedno velké zklamání.

Filmové hvězdy lze i v Hollywoodu potkat pouze s velkou dávkou štěstí. Vlastně jsou jen dvě příležitosti, kdy je přes dav lidí můžete zahlédnout. Buď při některé ze slavnostních premiér, nebo ve chvíli, kdy se sklání nad snad jediným chodníkem v širokém okolí, aby pokleply na svoji hvězdu. Chodník slávy je jednou z největších hollywoodských atrakcí. Každý, kdo ve světě filmu něco znamená, tady má svoji hvězdu.

Kromě slavných písmen na kopci a hvězdného chodníku se turistovi naskytá už jenom prohlídka velkého studia společnosti Universal. Tady může alespoň trochu nahlédnout do kuchárky, která zná recepty na úspěšné komedie i historické velkofilm, i když ne vždycky ten filmový pokrm zachutná milionům diváků. Aktuálně jsou ve studiu Universal k vidění třeba kulisy Spielbergova hitu Válka světů.

Jistě, při mimořádném štěstí může člověk potkat i některého ze známých herců nebo spíš ho na okamžik zahlédnout v projíždějícím luxusním automobilu. Někteří – třeba Silvestr Stallone – mají v hollywoodských kopcích drahé vily, ale ty bývají obehnané vysokými zdmi a před návštěvou veřejnosti jsou neprodyšně uzavřeny.

Mnoho současných herců však nepotřebuje svoje milionové honoráře stavět na odívání přímo v kolébce filmového průmyslu; žijí jinde. Samozřejmě v tom hraje roli i absolutní ztráta soukromí – kdekoli se v Hollywoodu objeví, okamžitě je obklopí hrozná fanoušková. Hvězdy se podepisují, odpovídají na otázky lidem, které v životě neviděly, a hledají způsob jak co nejrychleji zmizet. Proto se z Hollywoodu odstěhoval například Michael Douglas a s celou rodinou bydlí na Bermudách. Když Douglasova matka Diana přijela před pár lety na filmový festival v Karlových Varech, synovu volbu si pochvalovala. „Na Bermudách žije hodně členů naší rodiny. Mohou jít do restaurace na večeři a nikdo si jich nevšimá.“

Jenže ani Michael Douglas a jeho žena Catherine Zeta-Jonesová, ani další hvězdy nemohou Hollywood opustit úplně. Potřebují velká studia, protože bez nich by nebyly na celém světě obdivované a milované hvězdy. Pouze tamní studia dokáží produkovat ročně stovky filmů, které plní kinosály. Hodit Hollywood za hlavu, to chce buď velkou odvahu, která může znamenat konec, nebo obrovské jméno, které je schopné se uživit samo. Takové má třeba Woody Allen.

Ten velká hollywoodská studia označil za ignorantská. „Nedomnívám se, že jsou schopná pořádně posoudit nějaký projekt. Nedokážou rozeznat dobrý scénář od problematického a nevědí, jak obsadit film,“ prohlásil Allen, který poslední roky přesídlil se svým štábem do Londýna. Velká hollywoodská studia však nemají snadnou práci – natáčení filmů je nevyzpytatelnou loterií. Jak poznat, co se bude lidem líbit, na jaký filmový žánr jsou právě naladěni? Jsou filmy, v nichž hrají nejobletovanější hvězdy, přesto prodělají, naopak někdy dobrý nápad známá jména nepotřebuje – a překvapí. Jeden příklad za všechny – temný a záhadný snímek Záhada Blair Witch natočili nadšenci uprostřed lesa, bez náročných efektů i známých hvězd. Na film měli pouhých 35 tisíc dolarů, ale díky dobrému nápadu a netradičnímu přístupu k natáčení nakonec vydělali přes 140 milionů. Film může mít i obrovské ambice a vyvolávat velké očekávání, ale to všechno se někdy rozpadne jako domek z karet. Říká se tomu

propadák. Takhle dopadl třeba Úsměv Mony Lisy. Na začátku stál slibný scénář, nejlépe placená herečka v Hollywoodu Julia Robertsová a šikovný režisér Mike Newell, který natočil i zatím poslední díl Harryho Pottera. A výsledek? Bezpohlavní příběh, který stál 65 milionů dolarů, vydělal o dva miliony méně. Sázka na několik jistot prostě nevyšla.

Říká se, že risk je zisk. Někdy platí, že čím víc investuješ, tím víc vyděláš. Stejně se ale šéfům studia Universal musely protahovat obličej, když dostávali další a další požadavky na navýšení rozpočtu velkofilmu Vodní svět s Kevinem Costnerem v hlavní roli. Nakonec přišlo natáčení na 175 milionů dolarů, zpátky se ale vrátila sotva polovina.

Šéfové Universalu mohli jen litovat, že o dva roky později nepřinesl režisér James Cameron scénář filmu Titanic právě jim. Pořádně by se zahojili. Titanic natočila konkurenční americká studia a film dodnes neotřesitelně vede celosvětový žebříček tržeb – vydělal přes 1 835 000 000 dolarů.

Pustit se do natáčení nebo ne, obsadit tu nebo onu hvězdu, investovat padesát milionů nebo sto? Takový je denní a zvenčí neviditelný chléb Hollywoodu, té velké továrny na sny, po nichž stále touží miliony a miliony diváků.

Na skalnatém vršku na jihovýchod od dnešního Horního náměstí byl údajně v první polovině 13. století postaven dům pro staré a neduživé, nazývaný Siechhügel – Zichpil. Na místě mezi německobrodskou silnicí (dnes ulice 5. května) a silnicí jihlavskou (nyní Jihlavská ulice) vznikla po vybudování evangelického kostela v roce 1785 nová evangelická čtvrť. Návrší postupně zastavěli svými chalupami humpolečtí soukeníci. Z jižní strany ohraničoval vznikající čtvrť hřbitov, založený ve stejném roce jako kostel. Na rozdíl od protějšího židovského města, jehož obyvatelé stavěli zděné domy, Zichpil tvořily až na výjimky dřevěné chalupy, které chaoticky vyplnily celou vyvýšeninu. Z katastrální mapy z roku 1838 je zřejmé, že během půl století vyrostlo na malém prostoru kolem 50 domků. Urbanisticky Zichpil připomíná známou čtvrť Betlém v centru Hlinska.

Koncem 19. a začátkem 20. století domky na Zichpili jejich vlastníci přestavěli podle potřeb svých živností. Jádro staré čtvrti se zachovalo až do 60. let minulého století, kdy se majitelé postupně stěhovali ze starých domků do nových paneláků. Část domků byla zbořena, část znovu přestavěna a tím bohužel zanikla i část kouzla staré Zichpile.

z připravované publikace:
Humpolec, ohlédnutí za starými časy

Zichpil

komerční stránka